

Erasmus+ teekond:

Läbirääkimised ja prioriteedid

Kalmar Kurs

Euroopa Liidu ja rahvusahelise koostöö osakonna juhataja

SA Archimedese nõukogu liige

2007-2013 ja 2014+ programmide riiklik esindaja

Haridus- ja Teadusministeeriumis

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Varasemad programmid: 2007 - 2013

- Elukestva õppe programm: Erasmus,
- Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig
- Noorteprogramm "Aktiivsed Noored"
- EL rahvusvaheline koostöö
 - Erasmus Mundus
 - Tempus
 - Alfa
 - Edulink
- Kahepoolne koostööprogramm tööstusriikidega
Kokku 7 programmi

2009-2011:

- **ulatuslikud konsultatsioonid**
 - sh roheline raamat õppega seotud liikuvuse kohta
 - avalik konsultatsioon uue põlvkonna haridus- ja noorteprogrammide kohta
 - kehtivate programmide vahehindamised jm

November 2011

Euroopa Komisjoni ettepanek uue programmi "**Erasmus kõigi jaoks**" kohta.

Eesmärgid:

- suurendada tõhusust
- lihtsustada toetuste taotlemist
- vähendada dubleerimist ja killustatust
- suurendada eelarvet (esialgne ettepanek - 70%)
- toetada strateegia Euroopa 2020 täitmist
- **Programmi keskmes - õpiränne**

Eesti seisukohad Komisjoni eelnõu kohta (2012. a)

- toetame terviklikku lähenemist
- oluline on eelarve suurendamine, samal ajal peab vähendama väga suuri riikidevahelisi erisusi toetuste eraldamisel
- soovime valdkondlike allprogrammide ja noorteprogrammi nimetuste säilimist
- peame oluliseks eraldiseisva noorteprogrammi eripärade säilitamist
- üldhariduse ja täiskasvanuhariduse osa peaks olema nähtavam (sh selge seoses EL2020 strateegia eesmärkidega)

2012-2013: keerulised ja pikad läbirääkimised

- EL nõukogu töögruppides
- osaline üldine lähenemisviis haridusnõukogus (11.05.2012)
- eelnõu menetlemine Euroopa Parlamendis (raport)
- kuus triloogi - komisjoni, nõukogu ja parlamendi esindajate kohtumised
- novembris 2013 - hääletus EP kultuuri- ja hariduskomisjonis
- detsembris 2013 - programmi määruse vastuvõtt nõukogus ja allkirjastamine parlamendi ja nõukogu poolt
- samaaegselt ettevalmistav töö tehnilistes töögruppides

Saavutused läbirääkimistel:

- programmi **kogueelarve suur kasv**
- **erinevate haridussektorite minimaalse eelarveosakaalu määratlemine** ja noortevaldkonna eripära säilitamine (sh eesmärgid ja eelarverida)
- liikmesriikidele eraldatavate toetuste kindlaksmääramisel üritatakse **vähendada väga suuri riikidevahelisi erinevusi**
- säilivad ka **allprogrammide brändinimed**
- paindlikum programmi juhtimine

Erasmus+ eelarvest

- Eelarve on kokku **14,7 miljardit eurot**, mis tähendab **40% kasvu** (2014.-2015. aastatel jääb eelarvemaht siiski samale tasemele, oluline kasv on oodatud alates 2016)
- **Eelarve jaotus:**
 - Õpiränne** - vähemalt 63%
 - Strateegiline koostöö** - 28%
 - Poliitikate kujundamine** - 4,2%

Erasmus+ eelarve jaotus valdkonniti

- **Noored - 10%**
- **Haridus ja koolitus - kokku 77,5% eelarvest.**
Sellest omakorda:
 - 43 % kõrgharidusele (st 33,3 % kogueelarvest)
 - 22 % kutseharidusele (st 17 % kogueelarvest)
 - 15 % üldharidusele (st 11,6 % kogueelarvest)
 - 5 % täiskasvanuharidusele (st 3,9 % kogueelarvest)
- **Üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu - 3,5%**
- **Jean Monnet' meetmete - 1,9%**
- **Spordivaldkond - 1,8%**

Erasmus+ arvudes (2014-2020)

- 2 miljonit üliõpilast (õpiränne)
- 500 000 noort vabatahtlikku või noortevahetustes osalejat
- 650 000 välismaal erialasel praktikal või väljaõppel olijat
- 800 000 haridus- ja noorsootöötajat omandavad välismaal uusi õpetamis- ja õppemeetodeid
- 25 000 strateegilist koostööprojekti
- 600 koostööprojekti ja 3000 partnerasutuse koostööprojekti spordivaldkonnas, sh mittetulunduslikku spordiüritust jpm

Erasmus+ Eesti agentuuri vahendid 2014 (prognoos)

- Kokku 9 028 863 EUR (võrdluseks 2013. a – ca 8mln EUR)
- Oodatud kasv – kõrghariduse õpirände arvelt (vastavalt 3 818 000 (2013) ja 4 650 246 (2014))
- Mõningane kasv kutse- ja täiskasvanuhariduses
- Üldhariduse eelarve väheneb

Erasmus+ rakendamise kontekst (prioriteedid)

- Strateegiad

- 1) "Euroopa2020":

- vähendada varakult haridussüsteemi lahkumise määra allapoole 10 % tasandit
- jõuda selleni, et 30–34-aastaste seas oleks kolmanda taseme või sellega võrdväärse hariduse omandanuid vähemalt 40 %

- 2) Haridus ja koolitus 2020

- 3) Euroopa noortevaldkonna uuendatud koostööraamistik 2010-2018

- 4) Kopenhaageni protsess (2011-2020)

- 5) Täiskasvanuhariduse uuendatud tegevuskava

- 6) EL spordi tegevuskava

Erasmus+ rakendamise kontekst (prioriteedid)

- **Riigipõhised soovitused hariduse valdkonnas (2013/14):**
 - Hariduses soovitatakse **haridus- ja koolitussüsteemi ning tööturuvajaduste parema sidumise** pingutusi jätkata, mis toetab Eesti valitud suundi ja algatatud reforme.
 - Mainitud on **partnerite suurema kaasamise ja ettevõtete-teaduse-kõrghariduse vahelise koostöö vajadust.**
 - **Noorte tööpuuduse** teema toodud tööturu soovituse alt hariduse soovituse alla.

Erasmus+ rakendamise kontekst (prioriteedid)

- **Siseriiklikud strateegiad:**

- Noortevaldkonna arengukava 2014-2020
- Elukestva õppe strateegia 2014 - 2020
(kooskõlastusringil)
- Kõrgharidusstrateegia 2006 - 2015 ja kõrghariduse
rahvusvahelistumise strateegia 2006 – 2015
- Kutseõppeasutuse seadus (jõustus 01.09,2013)
jt

Erasmus+: rakendamine 2014

- **Taotluste konkurss 2013** (meetmed, toetuse saamise kriteeriumid, taotluse esitamise tähtajad, eelarve)
- **Programmi juhend**
- **Koostöö ja korraldus**
 - **Haridus- ja Teadusministeeriumis**
 - **SA Archimedes**

Täna tähelepanu ja koostöö eest!

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM